

ombudsman

veřejný ochránce práv

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ SOUDNÍ ROZHODNUTÍ Z OBLASTI ROVNÉHO ZACHÁZENÍ ROKU 2018

Česká soudní rozhodnutí

Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2260/2017 ze dne 13. prosince 2017

Nejvyšší soud tímto rozsudkem potvrdil náš názor, že antidiskriminační žalobu mohou podat i pozůstalí. Náhrada újmy způsobené diskriminačním jednáním má mimo satisfakčního také sankční a preventivní charakter, tedy slouží i k obraně zájmů neurčitěho počtu dalších osob, jež mohou být diskriminačním jednáním dotčeny (především příbuzní a jiné blízké osoby).

Rozsudek dostupný z:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/97BBF6819C18E0CFC12582550041967C?openDocument&Highlight=0,

Řízení předcházela zpráva ochránce sp. zn. 61/2015/DIS ze dne 6. listopadu 2015. Zprávu můžete nalézt na: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/3608>

Rozsudek Okresního soudu v Ostravě sp. zn. 85 C 20/2016 ze dne 8. března 2018

Soud konstatoval diskriminaci ženy, která namítala diskriminační jednání z důvodu věku, jehož se měl dopustit bývalý zaměstnavatel (vysoká škola). Jednání mělo spočívat v šikanózním výkonu práv vůči této zaměstnankyni (selektivní kontrolování pracovní doby, neodůvodněné nařízení mimořádné lékařské prohlídky, apod.), vytváření nepřátelského prostředí na pracovišti a obtěžujícím vulgárním chování. Ženě přiznal náhradu nemajetkové újmy ve výši 50.000 Kč.

Rozsudek dostupný z:

https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/ESO/134-2013-DIS-Rozsudek_OS.pdf

Řízení předcházela zpráva ochránce sp. zn. 134/2013/DIS ze dne 8. března 2018. Zprávu můžete nalézt na: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/3576>

Rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 29 Co 466/2017 ze dne 15. března 2018

Škola nedokázala z finančních prostředků svých ani těch, jež poskytl kraj, zajistit žákyni se speciálními vzdělávacími potřebami asistenta pedagoga na celou dobu výuky (ač toto opatření bylo doporučeno poradenským zařízením). Rodiče žákyně museli na asistenta pedagoga přispívat z vlastních zdrojů. Soud konstatoval, že nezajistí-li stát i přes doporučení odborníků financování asistenta pedagoga pro vzdělávání dítěte se zdravotním postižením, dopouští se diskriminace. Rodičům žákyně proto musela být uhrazena částka, kterou za asistenta pedagoga zaplatili.

Rozsudek dostupný z:

https://www.ochrance.cz/fileadmin/user_upload/ESO/MS_Praha_29Co_466_2017_14.pdf

Řízení předcházela zpráva ochránce sp. zn. 189/2012/DIS ze dne 21. srpna 2013. Zprávu můžete nalézt na: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/2152>

Rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 3 A 153/2017 ze dne 14. května 2018

Žalobkyně má v osobních dokladech rodné číslo v mužském tvaru, ale jako muž se od dětského věku neidentifikuje. Požadovala proto, aby jí Ministerstvo vnitra přidělilo rodné číslo v neutrálním, případně ženském tvaru, aniž by musela absolvovat chirurgickou změnu pohlaví. Nemohla k ní přistoupit především ze zdravotních důvodů. Městský soud v Praze žalobu zamítl s tím, že Ministerstvo vnitra je při své činnosti vázáno zákonem, který jasně uvádí podmínky, jež musí být ke změně rodného čísla naplněny. Pokud Ministerstvo vnitra na naplnění těchto podmínek trvalo, nedopustilo se dle rozhodnutí soudu nezákonného zásahu. Soud rovněž dospěl k závěru, že současná právní úprava změny pohlaví (vyžadující chirurgické operativní zákroky a sterilizaci) není v rozporu s ústavním pořádkem, tedy posuzovaný případ nepředložil Ústavnímu soudu.

Rozsudek dostupný z:

https://ochrance.cz/fileadmin/user_upload/ESO/MS_Praha_-_nezahajeni_rizeni_o_zmene_RC_-_nezakonny_zasah.pdf

Řízení předcházela zpráva ochránce sp. zn. 3 A 153/2017 ze dne 29. června 2015. Zprávu můžete nalézt na: <https://eso.ochrance.cz/Nalezene/Edit/3328>

Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie

F. proti Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal, věc C-473/16

Soudní dvůr v tomto případě dospěl k závěru, že maďarské státní orgány porušily právo žalobce (občana Nigérie) na ochranu jeho soukromého života, když zamítly jeho žádost o azyl, v níž uvedl, že se v zemi svého původu obává pronásledování z důvodu své homosexuality. Zamítnutí žádosti bylo odůvodněno výsledky nařízeného psychologického posouzení. Souhlas k tomuto posouzení je dle soudu vždy vynucen tlakem okolností a samo posouzení sexuální orientace zasahuje nejintimnější aspekty života člověka, je nespolehlivé a není nezbytným důkazem věrohodnosti prohlášení žadatele o azyl.

Rozsudek dostupný z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:62016CJ0473&qid=1552851921928&from=CS>

Relu Adrian Coman, Robert Clabourn Hamilton a Asociația Accept proti Inspectoratul General pentru Imigrări a Ministerul Afacerilor Interne, věc C-673/16

Soudní dvůr konstatoval, že členské státy nesmí odmítnout přiznat odvozené právo pobytu na dobu delší než tři měsíce na svém území občanu státu mimo EU z důvodu, že jejich právo nezakotvuje stejnopohlavní manželství. Žalobce (rumunský občan) v Belgii po právu uzavřel manželství s občanem USA a oba chtěli žít společně v Rumunsku. To ji tamní orgány neumožnily. Svoboda pohybu a pobytu občanů EU a jejich rodinných příslušníků však nesmí záviset na vnitrostátních zákonech upravujících manželství.

Rozsudek dostupný z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:62016CJ0673&qid=1552849272209&from=CS>

M. B. proti Secretary of State for Work and Pensions, věc C-451/16

Stěžovatelka podstoupila chirurgické zákroky, díky kterým mohla žít jako žena, ale odmítla se rozvést se svou manželkou. Proto neobdržela konečné osvědčení o uznání změny pohlaví, a nebyla tak považována za ženu při stanovení věku pro odchod do starobního důchodu. Soud dospěl k závěru, že podmínka rozvodu manželství k získání nároku na důchod představuje diskriminaci na základě pohlaví, uplatňuje-li se pouze v případě osob se změněným pohlavím.

Rozsudek dostupný z:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:62016CJ0451&qid=1552849939949&from=CS>

Egenberger proti Evangelisches Werk für Diakonie und Entwicklung e. V., věc C-416/16, a I. R. proti J. Q, věc C-68/17

V obou případech soud zdůraznil, že požadavky církve na nově přijímané zaměstnance (na jejich náboženské vyznání či rodinný status) mohou představovat ospravedlnitelné méně příznivé zacházení tehdy, pokud existuje přímá souvislost mezi profesními požadavky a konkrétní vykonávanou činností. Pokud činnost spočívá v účasti na určování etiky církve, přispívá k jejímu kazatelskému poslání či je podmínkou jejího výkonu potřeba zajistit důvěryhodné zastupování církve navenek, bude možné hodnotit uvedené požadavky církve jako přiměřené.

Oba rozsudky jsou dostupné zde:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:62016CJ0414&qid=1552851540863&from=CS>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:62017CJ0068&qid=1553671644326&from=CS>

Rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva

Rozsudek ze dne 19. prosince 2017 ve věci 22338/15 - A. R. a L. R. proti Švýcarsku

Soud konstatoval, že sexuální výchova, jsou-li informace podávány dostatečně citlivým způsobem, může být ve školách poskytována i malým dětem. Nejde o narušení práva na soukromý a rodinný život těchto dětí a jejich rodičů. Cílem sexuální výchovy je i předcházení riziku sexuálního násilí, jehož oběťmi mohou být děti všech věkových kategorií. Soud tak nevyhověl rodičům, již nechtěli, aby se jejich sedmiletá dcera sexuální výchovy ve škole účastnila.

Rozsudek dostupný z:

<http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-180402>

Rozsudek ze dne 30. ledna 2018 ve věci č. 23065/12 - Enver Şahin proti Turecku

Státy se musí pokusit vytvořit pro studenty se zdravotním postižením takové podmínky, které v nejvyšší možné míře odpovídají podmínkám studentů bez postižení. Nutné je vycházet především ze skutečných potřeb studentů se zdravotním postižením a poskytovat jim takovou podporu, jež jim, pokud možno, umožní dosáhnout nezávislosti. V posuzovaném případě soud tuto povinnost přeneseně vztáhl i na konkrétní univerzitu.

Rozsudek dostupný z:

<http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-180499>

Rozsudek ze dne 27. listopadu 2018 ve věci č. 14988/09 a 50 dalších - Alexejev a ostatní proti Rusku

Soud zde konstatoval, že brání-li stát pokojným veřejným shromážděním, která jsou organizována za účelem podpory práv sexuálních menšin, dopouští se porušení garantovaného shromažďovacího práva. Pokud je zákaz takových shromáždění motivován nelibým postojem státu k tématu shromáždění, jedná se zároveň o diskriminaci z důvodu sexuální orientace.

Rozsudek dostupný z:

<http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-187903>